

ĐỀ MINH HỌA KHẢO SÁT NĂNG LỰC VÀO LỚP 6
NĂM HỌC 2021 – 2022
MÔN TIẾNG VIỆT

Thời gian: 45 phút

(Đề gồm 04 trang, học sinh làm bài vào đề này)

I. Đọc đoạn văn và khoanh vào chữ cái đặt trước câu trả lời đúng cho mỗi câu.

Chiều tối

Nắng bắt đầu rút lên những chòm cây cao, rồi nhạt dần và như hoà lẫn với ánh sáng trắng nhợt cuối cùng.

Trong những bụi cây đã thấp thoáng những mảng tối. Màu tối lan dần dưới từng gốc cây, ngả dài trên thảm cỏ, rồi đổ lóm đóm trên lá cành, trên những vòm xanh rậm rạp.

Bóng tối như bức màn mỏng, như thứ bụi xốp, mờ đen, phủ dần lên mọi vật. Trong nhập nhoạng, thỉnh thoảng lại bật lên một mảng sáng mờ của ánh ngày vương lại. Một vài tiếng dế gáy sớm, ve thăm dò, chờ đợi. Có đôi ánh đom đóm chớp chớp, lúc lên cao, lúc xuống thấp, lúc lại rơi xuống mặt cỏ không còn rõ hình cây lá nữa mà mịn màng hoà lẫn như một mặt nước lặng êm.

Trong im ắng, hương vườn thơm thoảng bắt đầu rón rén bước ra, và tung tăng trong ngọn gió nhẹ, nhảy lên cỏ, trườn theo những thân cành.

(Theo Phạm Đức, Tiếng Việt 5,

Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2017)

Câu 1. (0.5 điểm) Cảnh chiều tối được miêu tả trong bài là ở đâu?

A. Trong rừng	B. Trên cánh đồng
C. Trong vườn cây	D. Trên cánh đồng và trong vườn cây

Câu 2. (0.5 điểm) Dòng nào dưới đây nêu đúng đặc điểm của nắng lúc chiều tối ở vườn cây?

A. Nhạt, thỉnh thoảng lại bật lên dần	B. Rút lên những vòm cây cao, rồi nhạt dần
C. Đổ lóm đóm trên lá cành	D. Trắng nhợt

Câu 3. (0.5 điểm) Theo em nội dung chính của bài văn là gì?

A. Tả cảnh nắng nhạt của vườn cây lúc chiều tối.
B. Tả hương thơm trong vườn cây lúc chiều tối.

C. Tả âm thanh, hoạt động của các con vật khi chiều tối.

D. Tả vẻ đẹp của cảnh vật trong vườn cây lúc chiều tối.

Câu 4. (0.5 điểm) Chủ ngữ của câu: “Trong im ắng, hương vườn thơm thoảng bắt đầu rón rén bước ra, và tung tăng trong ngọn gió nhẹ, nhảy lên cỏ, trườn theo những thân cành.” là:

A. Hương vườn

B. Hương vườn thơm thoảng

C. Trong im ắng, hương vườn

D. Hương vườn thơm thoảng bắt đầu

Câu 5. (0.5 điểm) Trong bài, để miêu tả bóng tối, tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật nào?

A. So sánh

B. Nhân hoá

C. Điệp ngữ

D. Cả A và B

Câu 6. (0.5 điểm) Chọn cách giải thích đúng cho từ “nhập nhoạng”:

A. Lúc nhìn thấy, lúc mờ mờ.

B. Tối hẳn, thỉnh thoảng lóe sáng.

C. Vẫn còn sáng nhờ nhờ, chưa tối hẳn.

D. Mờ mờ, thỉnh thoảng lóe sáng.

Câu 7. (0.5 điểm) Dòng nào dưới đây gồm các từ đồng nghĩa với từ “im ắng”?

A. Im lặng, bình yên, im lìm, vắng vẻ

B. Lặng lẽ, im lặng, im lìm, yên bình

C. Vắng lặng, lẳng lặng, yên ổn, yên bình

D. Im im, im lặng, im lìm, tĩnh mịch

Câu 8. (0.5 điểm) Một bạn học sinh đã nêu cảm nghĩ của mình về cái hay của câu văn: “Trong im ắng, hương vườn thơm thoảng bắt đầu rón rén bước ra, và tung tăng trong ngọn gió nhẹ, nhảy lên cỏ, trườn theo những thân cành.” nhưng các câu văn đã bị đảo trật tự như sau:

(1) Không những thế ta còn cảm nhận được làn hương lúc đầu chỉ thoảng nhẹ nhưng về sau ngan ngát và náo nức bao trùm khắp không gian...

(2) Trong bài “Chiều tối”, khi miêu tả “hương vườn”, tác giả Phạm Đức viết: “Trong im ắng, hương vườn thơm thoảng bắt đầu rón rén bước ra, và tung tăng trong ngọn gió nhẹ, nhảy lên cỏ, trườn theo những thân cành.”

(3) Nhờ có phép nhân hóa ta hình dung được hương vườn cũng có tâm trạng như con người, cũng bắt đầu rụt rè, e sợ khi mới bước ra không gian, rồi sau đó tung tăng bay lượn thám hiểm toàn cảnh vật.

(4) Đọc câu văn, ta thấy tác giả đã sử dụng thành công biện pháp tu từ nhân hóa để miêu tả “huong vườn” với những hoạt động như con người qua từ “tung tăng” và “rón rén”.

Cần sắp xếp những câu trên theo trình tự nào để tạo thành đoạn văn hoàn chỉnh?

A. (2) - (4) - (3) - (1)

B. (4) - (2) - (3) - (1)

C. (3) - (1) - (2) - (4)

D. (2) - (1) - (4) - (3)

II. Hãy trình bày nội dung câu trả lời vào phần trống dưới các câu hỏi

Câu 9. (1 điểm) Giải thích ý nghĩa của câu tục ngữ “Đói cho sạch, rách cho thơm.”

.....

.....

.....

.....

Câu 10. (1 điểm) Các câu văn sau được liên kết với nhau bởi những phép liên kết nào? Chỉ rõ các từ ngữ thể hiện các phép liên kết đó.

“Mọi người đều sùng sờ vì lời thú tội của Chôm. Nhưng nhà vua đã đỡ chú bé đứng dậy. Ngài hỏi còn ai để chết thóc giống không.”

.....

.....

.....

Câu 11. (2 điểm) Gạch một gạch dưới bộ phận trạng ngữ, gạch hai gạch dưới bộ phận chủ ngữ và ba gạch dưới bộ phận vị ngữ của câu sau và cho biết câu văn thuộc kiểu câu nào xét theo cấu tạo ngữ pháp?

“Mấy hôm nọ, trời mưa lớn, trên những ao hồ quanh bãi trước mặt, nước dâng trắng mênh mông.”

.....

.....

.....

Câu 12. (1 điểm) Viết lại câu sau cho hay hơn bằng cách sử dụng từ ngữ gợi tả, gợi cảm hoặc sử dụng biện pháp so sánh, nhân hóa: “Buổi sáng, mặt trời lên cao.”

.....

.....

.....

Câu 13. (1 điểm) Trong bài “Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ”, nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm có viết:

“Mặt trời của bắp thì nằm trên đồi
Mặt trời của mẹ, em nằm trên lưng”

a. Nêu ý nghĩa của hai từ “mặt trời” có trong hai câu thơ trên.

.....
.....
.....

b. Từ đó, em có cảm nhận gì về tình cảm mà người mẹ dành cho đứa con nhỏ của mình?

.....
.....
.....

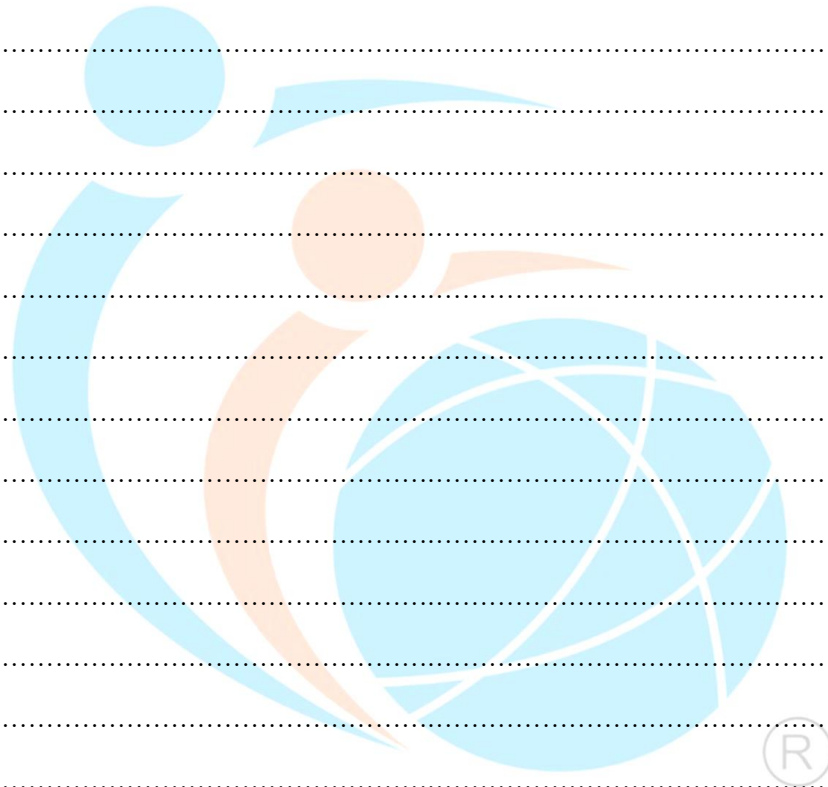
Câu 14. (4 điểm) Viết một đoạn văn (khoảng 5 câu) phân tích tác dụng của biện pháp nghệ thuật nhân hóa trong khổ thơ sau:

*Tiếng chim lay động lá cành
Tiếng chim đánh thức chồi xanh dậy cùng
Tiếng chim vỗ cánh bầy ong
Tiếng chim tha nắng rải đồng vàng thom...*

(Định Hải, *Tiếng chim buổi sáng*)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 15. (6 điểm) Sau cơn mưa rào, mọi vật thật tươi tắn, rục rỡ. Em hãy viết đoạn văn (khoảng 12 câu) miêu tả quang cảnh xung quanh nơi em ở lúc cơn mưa vừa tạnh.

HỆ THỐNG GIÁO DỤC

LỘ MÔN NỘ XỐP

"Cùng xoay chuyển thế giới"